

«Талановитий новеліст і поет»

САМЕ ТАК ОХАРАКТЕРИЗУВАВ ОСИПА МАКОВЕЯ ІВАН ФРАНКО. ТАКОЖ ОСИП СТЕПАНОВИЧ ВІДОМІЙ ЯК ВДУМЛИВИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ КРИТИК, БЛИСКУЧИЙ ПУБЛІЦИСТ, АВТОР ІСТОРИКО-ЛІТЕРАТУРНИХ ПРАЦЬ, ПРОЗОВИХ, ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ І ПЕРЕКЛАДІВ.

Доля поєднала його з нашим краєм, а також із відомими його синами. Зокрема, з Володимиром Гнатюком. Так, 1896 року студент Львівського університету Володимир Гнатюк звернувся до Осипа Маковея листом, де писав: «Будьте ласкаві повідомити, чи могли би на Угорщину вислати безплатно «Буковину» і в кількох примірниках... Шевченка і Франка вже там переводять двоє людей, по них підуть Федькович, Вовчок, Нечуй, може, і другі».

Пізніше вони часто зустрічалися, беручи участь у спільних справах. Приміром, 1898 року Осип Маковей і Володимир Гнатюк разом із багатьма іншими видатними діячами, взяли участь у відзначенні 100-річчя нової української літератури, тоб-

то виходу в світ «Енеїди» Івана Котляревського, та 25-річчя літературної, наукової і громадської діяльності Івана Франка.

27 грудня 1899 року Осип Маковей звернувся листом до Володимира Гнатюка, в якому просив його як секретаря «Українсько-руської видавничої спілки» у Львові видати його твори. Велеснівець із радістю відредагував і видав у 1904 році під числом 71 у першій серії «Літературно-наукової бібліотеки» збірку «Оповідання» Осипа Маковея. А 1905 року в першій книзі 29-го тому «Літературно-наукового вісника» опублікував рецензію на цю книжку.

...Уже 49-й рік в експозиції доромівки академіка поруч із фотопортретом Осипа Маковея і ксерокопією згаданого вище листа експонуються унікальні видання публікацій праць ювіляра. Є в експозиції також групова фотографія 1898 року, де разом з Іваном Франком, Михайлом Грушевським та багатьма іншими діячами літератури, науки й культури стоять Володимир Гнатюк і Осип Маковей. Тут же експонується оригінал «Запрошення на ювілейні вечорниці

Івана Франка 30 жовтня 1898 року», де серед переліку членів ювілейного комітету (голова Володимир Гнатюк) значиться Осип Маковей. Крім того, в музеї експонується повість Осипа Маковея «Залісся», видана в Чернівцях у 1897 році, та публікація «Критичні замітки О. Кобилянської до повісті О. Маковея «Залісся».

До ювілею Осипа Степановича ми влаштували велику книжково-світлинно-документальну виставку «Осип Маковей», де представлені графічний портрет ювіляра роботи львівського художника Івана Крислата, історична повість «Яременко» Осипа Маковея, ілюстрована тим же художником, з його дарчими присвятами музеєві; «Народні пісні в записах Осипа Маковея», подаровані Олексієм Деєм; праці «Осип Маковей» вчених Олексі Засенка та Федора Погребенника.

Романа ЧЕРЕМШИНСЬКА,
співзасновниця, директорка
Етнографічно-меморіального музею
Володимира Гнатюка, відмінниця
освіти України, членкиня НТШ,
НСКУ, НСЖУ.

с. Велеснів Монастириського району.